Mapes de Patrimoni Cultural

Diputació Barcelona

Goigs a Santa Coloma

Santa Coloma de Cervelló

Ubicació

Comarca: Baix Llobregat
Alçada: 75

Coordenades:

Latitud: 41.36655
Longitud: 2.01487
UTM Est (X): 417609
UTM Nord (Y): 4579917

Classificació

Número de fitxa 08244 - 123
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Segle XX
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Ús actual: Religiós
Titularitat Pública
Fitxes associades:
Església parroquial de Santa Coloma
Autoria de la fitxa Xavier Bermúdez (iPAT Serveis Culturals)
Data de registre de la fitxa: dt., 08/10/2019 - 02:00

Descripció

Goigs amb la capçalera "Goigs de la gloriosa V. Y M. S. Coloma, que se cantan en sa Titular Parroquia, com á Patrona sua, del Ter,e de Cervelló, Bisbát de Barcelona". El gravat mostra Santa Coloma amb un colom a la mà dreta i una gran ploma a l'esquerra. Està flanquejada per un gravat de l'església de Santa Coloma a l'esquerra (amb el Montpedrós de fons) i per la imatge de Sant Antoni Abat i la seva ermita a la

dreta. El text, a tres columnes sense corondells, consta de 9 estrofes i una tornada. Sota el text hi ha una oració en català.

El revers està encapçalat per la partitura, mentre que la part central de la plana l'ocupa una ressenya hagiogràfica de Santa Coloma. No hi consta cap data ni autoria.

GOIGS DE LA GLORIOSA V. Y M. S. COLOMA,

que se cantan en sa Titular Parroquia, com á Patrona sua, del Terme de Cervelló, Bisbát de Barcelona.

Puix de Deu sou tant amada,
y de sa Fé defensora;
siau nostra Protectora,
Coloma Verge Sagrada.

Cantarém ab alegria
lo martyri singular,
que sufrireu ab porfia,
per poder lo Cel guanyar:
contra lo Tirá alentada
os mostráreu vencedora; &c.

March Aureli, Emperador,
arribant en vostra terra,
no ignorant vostre valor,
intentá fervos gran guerra:
Pero molt mes se empitjora,
vehentvos tant determinada; &c.

Vehentse lo Tirá menyspreát,
ab un jove os feu tancar,
perque vostra castedát
pogués allí macular:
Mes de vos no se ensenyora,
per ser de un onso guardada; &c.

No podent executar
lo mal intent, que éll tenia,
en lo foch vos feu posar
March Aureli ab tirania:
No obstant os fou defensora
una gran pluja impensada; &c.

Lo qui robar os volgué
la puresa ab tal maldát,
son pecat reconegué,
demanant ser bateját:
De la Fé propagadora
sou ab lo sanch derramada; &c.

Portantvos ab gran rigor
al lloch del cruel suplici,
oferireu ab amor
allí vostre sacrifici:
Per lo qual Deu vos millora
ab la corona dorada; &c.

Fins los bruts irracionals
mostran vostra santedát;
puix ab desviats senyals
fan patent la veritat:
Des que la Parca traydora
de la vida os ha privada; &c.

Vostra rara santedat
fins una bestia mostrá;
puix molt humil adorá
un bou vostra Cos sagrát:
Prodigi quens cerciora,
que en Gloria sou collocada; &c.

Postrada ab los ulls al Cel,
pregáu per vostres contraris
ab lo cor sencillo, y fiel,
no atenent als torments varis:
Sols pera ser possessosa
de la Gloria desitjada; &c.

Puix os veheu coronada
ab Gloria tant duradora;
ajudáunos en tota hora,
Coloma Verge Sagrada.

V/. *Pregueu per nosaltres, Santa Coloma.* R/. *Perquè siguem dignes de les promeses de Jesucrist.*

PREGUEM.

Oh Déu, que ens heu donat la Benaurada Coloma. Verge i Màrtir vostre, la qual mostrà una invencible constància en els turments; us demanem que els qui ens sentim animats pels seus gloriosos exemples, no siguem vençuts pels excessos dels vicis. Per nostre Senyor Jesucrist, &c. R/. *Amén.*
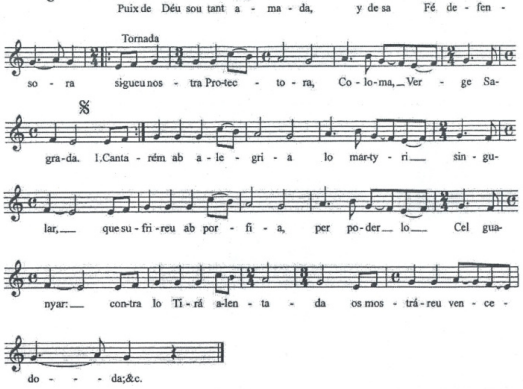
Ressenya hagiogràfica de Santa Coloma

Poc sabem de cert sobre la nostra santa patrona. Coneixem però, i és el més important, que fou una noieta que sofrí el martiri per testimoniar del Crist i de la seva fe, a la vila de Sens (França) en una època compresa entre els segles II i III. El seu culte està atestat des de molt antic. Ja els cristians de l'església visigòtica la tenien en gran veneració. Una *passió* molt antiga de Santa Coloma, possiblement del segle VI, explica el seu martiri. Si bé hem de ser molt prudents — el llenguatge hagiogràfic es permet omplir totes les llacunes que la història no pot demostrar, i ho fa sense cap mirament — és, no obstant, interessant de conèixer-la per poder comprendre el text dels Goigs. Diu així:

L'emperador Aurelià arriba a Sens el dia de Nadal. Pregunta pels cristians i s'assabenta que Coloma, una noia de setze anys, ho és, i mana fer-la venir. Un llarg diàleg s'introdueix que Aurelià acaba ordenant conduir Coloma a l'amfiteatre i fer-l'hi violar. Un cert Barusas es presenta i Coloma l'amenaça amb les penes eternes; una óssa escapada de la cavea es precipita sobre ell, l'estén per terra i mira Coloma per demanar-li què cal fer. La noia li prega de deixar-la parlar; l'óssa deixa Barusas i va a posar-se davant la porta per impedir la seva fugida o la vinguda de qualsevol. Coloma improvisa un petit sermó : «Veus l'efecte d'una crida al Crist, mira aquest animal que a l'ordre del seu Creador ha vingut del fons dels boscos per defensar-me i evitar-me la taca que volies infligir-me. Ella que per naturalesa és irracional obeeix als ordres del seu Creador, mentre que tu que has estat creat raonable, continues essent allè al coneixement del Crist. Fes-te dons cristià : si refuses, li dono el permís de devorar-te. » El jove declara tot seguit de no conèixer cap altre Déu que el de Coloma. L'óssa el deixa sortir. Aurelià envia soldats a buscar Coloma, però terroritzats per l'óssa, no gosen entrar. Aurelià ordena llaors d'incendiar el reducte amb Coloma i l'óssa. L'animal s'espanta amb les flames, però la verge el tranquil·litza i li diu de retornar al seu cau prometent-li que no li succeirà cap mal. Un núvol arriba de l'África, rebenta, i apaga l'incendi.

A Aurelià que l'interroga sobre el secret de la seva màgia, Coloma li respon que no coneix més que el Crist. Aurelià la condemna a ser decapitada a una milla de la ciutat, però abans de deixar-se emportar, ella li dóna cita al judici de Déu.

Arribada al lloc del suplici, Coloma dóna als botxins el seu xal demanant-los que la deixin pregar una mica. Una veu del cel es fa escoltar : «Vina, Coloma. Els cels et són oberts, i el cor dels habitants del cel amb el de les verges s'avancen alegrement al teu encontre. El Fill de Déu està dempeus, amb la corona d'eternitat que t'ha preparat. Que els àngels et rebin i et condueixen a la santa ciutat celeste de Jerusalem... »
Això passava a Sens (França) el 31 de desembre.